

**საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის/ფაკულტეტის
დამოუკიდებელი სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულის სამეცნიერო-
კვლევითი საქმიანობის
თვითშეფასების ფორმა**

დაწესებულების სახელწოდება	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი
ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა	საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
დაწესებულების სახე	უნივერსიტეტი
საიდენტიფიკაციო კოდი	211349192
სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულის/ფაკულტეტის სახელწოდება (ქართულ და ინგლისურ ენებზე)	არქიტექტურის, ურბანისტიკისა და დიზაინის ფაკულტეტი Faculty of Architecture, Urban Planning and Design

საუნივერსიტეტო	☐
საფაკულტეტო	☐
მისამართი (ქუჩა, №, ქალაქი/მუნიციპალიტეტი, საფოსტო ინდექსი, ქვეყანა)	ქ. თბილისი, კოსტავას 77, სტუ-ს პირველი კორპუსის 6 ბლოკი, საქართველო
დაწესებულების ელ-ფოსტა	arch@gtu.ge
ხელმძღვანელი	ნინო იმნაძე
მობილური ტელეფონი	599 22 37 47
ელ-ფოსტის მისამართი	n.imnadze@gtu.ge

დასრულებული კვლევითი პროექტის 2023

წლისძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ გრძელვადიანო ტაცია (ქართულენაზე)

1. სადისერტაციო ნაშრომი: ქ. ქუთაისის მე-19 საუკუნის განაშენიანების რესტავრაცია-ადაპტაციის მეთოდოლოგიის შემუშავება ქალაქის განვითარების კონტექსტში; 2023 წ. **ხელმძღვანელი ნ. იმნაძე. ავტორი გივი გოგრიჭიანი.**

სადისერტაციო ნაშრომში გაანალიზებულია ქალაქ ქუთაისის განაშენიანების განვითარების ბოლო ორ საუკუნოვანი ისტორია (1820 წლიდან 2020) წლამდე და კონკრეტულად XIX „საუკუნის ქუთაისის იერსახის ჩამოყალიბება და მისი როლი დღევანდელი ქალაქის თვითმყოფადი იერსახის ჩამოყალიბების საქმეში“.

ქალაქი ქუთაისი პირველი კარტოგრაფიულ-საინფორმაციო რუკა 1737 წელს ტიმოთე გაბაშვილის მიერ შედგა. 1820 წელს პროპორშიკ „განი“-ს მიერ შედგენილი რუკის შემდგომ კი, განაშენიანება უფრო მიზნობრივი გახდა. ხოლო, დიბუა დე მონაპერეს მიერ 1833 წელს შექმნილი გეგმა უფრო კონკრეტულია, სადაც დაფიქსირდა არსებული მდგომარეობა, განვითარების პერსპექტივებთან სინთეზში, რითაც საფუძველი დაედო ქალაქის ცენტრის ჩამოყალიბებას.

1846 წლიდან, როდესაც ქუთაისი გამოცხადდა საგუბერნიო ქალაქად ვიდრე საქართველო გამოაცხადებდა დამოუკიდებლობას, საგუბერნიო ქალაქში კიდევ სამი სამხედრო გენ-გეგმა დამუშავდა 1844 (სურ.5), 1872 (სურ.6) და 1909 წლებში (სურ.7) და ყველა აღნიშნული გენგეგმები გამომდინარეობდა ერთი მეორისაგან და იძლეოდა ქალაქის განაშენიანების გეგმიურ და თანამიმდევრულ რითმს.

ნაშრომში დაზუსტებულია ქ. ქუთაისის ისტორიულ ნაწილში არსებული ხიდების მშენებლობის პერიოდები და მათი აგების მნიშვნელობა ქალაქის ცენტრის ურბანული განვითარებისთვის. დროთა განმავლობაში სოციალურ-პოლიტიკური ვითარებიდან გამომდინარე ქალაქი განვითარდა მდინარის მარცხენა სანაპიროზე. რამაც ხიდების მშენებლობის აუცილებლობა შექმნა. ხიდები ძირითადად აიგო XIX საუკუნეში, რაც კარგად ჩანს გენგეგმაზე - ადრე არსებული ხიდების ადგილმდებარეობები და ახალი ხიდების მოწყობის პერსპექტიული მიმართულებები. ამ პროცესმა მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინა ქალაქის ცენტრის ჩამოყალიბებაზე, რომელიც დღემდე გრძელდება.

მე - 20 საუკუნის 60 - ან წლებში, ქალაქის ურბანულმა განვითარებამ მოითხოვა ცენტრის განტვირთვა ჭარბი სატრანსპორტო ნაკადებისაგან, რის გამოც მიზანშეწონილი გახდა ახალი ხიდის მშენებლობა, რაც ადრე არსებულ გენგეგმაზე უკვე მონიშნული იყო. წარმატებით განხორციელდა წითელი და თეთრი ხიდის შორის არსებულ მონაკვეთში, არქიტექტორ გივი თოდუას პროექტით. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ახალი ხიდი წარმოადგენს მაგალითს, თუ როგორი ტაქტით, ხუროთმოძღვრული გააზრებითა და გარემოსადმი პატივისცემით შეიძლება, ისტორიული ქალაქის ქსოვილში ჩარევა, ისე რომ არ გამოიწვიოს დისონანსი ისტორიული ხიდების არსებობის არეალში. ამრიგად, ახალმა ხიდმა არმარტო სატრანსპორტო ფუნქცია შეასრულა არამედ შეავსო თანამედროვეობის გამოწვევა და კიდევ უფრო სრულყოფილი გახდა ქალაქის ცენტრის ორი ნაწილის დაკავშირება, როგორც ფუნქციურად ისე მხატვრულ-ესთეტიურად.

წარმოდგენილი გრაფიკული მასალა (გენგეგმების სახით) და მათ საფუძველზე განხორციელებული განაშენიანების ანალიზი გვიჩვენებს, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია, არსებული პრობლემების ანალიზითა და მომავალზე ორიენტირებული ქალაქთმშენებლობის უმთავრესი დოკუმენტის „გენგემის“ შექმნა, და შემდგომ განხორციელება მთელი სიზუსტით, რომ მივიღოთ ისეთი შედეგი რასაც ჰქვია, „თვითმყოფადი, ურბანულად სწორად დაგეგმარებული და განაშენიანებული ქალაქი“. რომელიც დღემდე ინარჩუნებს ქალაქის ცენტრის ფუნქციას, ისეთს როგორსაც წარმოადგენს XIX საუკუნის ისტორიული ქუთაისი საქართველოს ქალაქებში, ისტორიულად ჩამოყალიბებული უბნების რღვევა - განადგურებას საფუძველი დაედო 1921 წლიდან, იმ დროს როდესაც „ახალი საბჭოთა ხალხის“ შექმნის მიზნით, ინდუსტრიალიზაციის პროცესებს შეეწირა მრავალი კომპლექსური მნიშვნელობის ძეგლები. მოიშალა ისტორიულად ჩამოყალიბებული უბნების ურბანული ქსოვილი.

რეალურად საცხოვრებელი უბნების კომპლექსური - რეკონსტრუქცია 1972-74 წლებიდან დაიწყო. ამ პერიოდში შეიქმნა ისტორიული თბილისისა და ქუთაისის დაცვის ზონები და დადგინდა დაცვის

ზონებში არსებული მეგლი შენობები. შედგა ისტორიული უბნების „რესტავრაცია-რეკონსტრუქცია-ადაპტაციის! პირველი პროექტები და განხორციელდა პირველი მშენებლობებიც. როგორც იყო: თბილისში, ბარათაშვილის ქუჩისა და მეტეხის აღმართის რესტავრაცია-რეკონსტრუქცია. ხოლო ქუთაისში „საფიჩხიის“ მოედნის რესტავრაცია-რეკონსტრუქცია. აღნიშნული პერიოდის ამ მონაკვეთში, საქართველოს ხელისუფლებასა და სამეცნიერო კვლევით სფეროში დაკავებულ ადამიანებს ჰქონდათ კონკრეტული ამოცანა, დაწყებულიყო საქართველოს ისტორიული ქალაქების რეაბილიტაცია, რაც აისახა კიდევაც ისტორიული თბილისის რეაბილიტირებული უბნების სახით. უნდა აღინიშნოს, რომ ეს არ იყო სიღრმისეული რესტავრაცია-რეკონსტრუქცია ეს იყო „ისტორიული შენობების,, იერსახის ცვლილება-განახლება, მაგრამ განხორციელებულმა ქმედებებმა უდიდესი როლი შეასრულა ისტორიული ქალაქების რესტავრაცია-ადაპტაციის მიზნით დაწყებულ საქმიანობაში, და გამოიწვია „ისტორიული ქალაქის“ ღირებულებების წარმოჩენა და განახლებული ისტორიული იმპულსის შემოტანა თანამედროვე ყოფაში. სამწუხაროდ დიდი წყვეტა მოხდა ქალაქების რესტავრაცია-რეკონსტრუქციის მიზნით 1990 წლიდან 2007 წლამდე, მაგრამ განვლილი გამოცდილება მაინც საწინდარი გახდა 2007 წლის შემდგომ განვითარებული მოღვაწეობისა. სამწუხაროა რომ, ამ პერიოდის ნაბიჯები საფუძველი უნდა გამხდარიყო განვლილი საქმიანობის ანალიზისა, რათა განგვესხვაგვებინა და წარმოგვეჩინა 2000 წლამდე განხორციელებული სამუშაოების, დადებითი და უარყოფითი მხარეები, რაც მხარდაჭერილი უნდა ყოფილიყო საქართველოს მთავრობის მხრიდან, რაც ეს არ მომხდარა. შედეგად დღუისათვის სახეზე გვაქვს „ისტორიულად ჩამოყალიბებული უბნების დაზიანებული ურბანული ქსოვილი, ფსევდო „ისტორიული არქიტექტურული“ იერსახე და ბიზნეს გარემოს ინტერესით შექმნილი „ერთგვაროვანი XXI საუკუნის „გლობალიზმის“ შინაარსით გამსჭვალული გარემო, სადაც ობლად გამოიყურება, სვეტიცხოველი, ბაგრატი ანჩისხატი და სხვა მნიშვნელოვანი ხუროთმოძღვრული ძეგლები, რომელთაც შეეცვალათ ან გაუნადგურდათ მათი ეპოქის შესაბამისი გარემო და ჩვენ დავდექით ფაქტის წინაშე: საქართველოს ისტორიულ მხარეებში, ქალაქებში და უბნებში, ვფლობთ ქრისტიანული პერიოდის ყველა ეპოქის ისტორიულ ნაგებობებს ტაძრების სახით, როგორც ჩარჩოში ჩასმული ექსპონატები და აღარ გვაქვს ამ ეპოქის შესაბამისი გარემო და ინფრასტრუქტურა. ჩვენ აუცილებლად ხედვის ვექტორები უნდა გადავიტანოთ, თუნდაც დაკარგულის მოძიებაზე და გადარჩენილი ღრებულებების შენარჩუნებაზე და უნდა ვიფიქროთ მათ სინთეზზე თანამედროვე გარემოსთან ურთიერთობაში. რა თქმა უნდა მნიშვნელოვანი წინსვლაა ამ მიმართულებით, რაც პოზიტიურ განწყობას გვიქმნის, მაგრამ ამ ნაბიჯსაც ახლდა რიგი წარუმატებელი ნაბიჯები. დაჩქარებულმა სამშენებლო ტემპებმა მნიშვნელოვანი უარყოფითი კვალი დაამჩნია ისტორიულ უბნებს სამშენებლო ხარისხის თვალსაზრისით და შეეწირა ისტორიული უბნებისათვის დამახასიათებელი მრავალი ავთენტური არქიტექტურული კვანძები. აპრობირებულ მცდარ მეთოდოლოგიაზე დაყრდნობით განხორციელებული სარეაბილიტაციო სამუშაოები ინერციით დღესაც მიმდინარეობს, რის გამოც აუცილებლად საჭიროა მოხდეს ჩატარებული სამუშაოების სიღრმისეული ანალიზი, იმისათვის, რათა გამოვყოთ თვითოეული ისტორიული ქალაქების დამახასიათებელი ნიშან-თვისებები, მათი ექსკლუზიურობა და იქ ჯერ კიდევ არსებულ „ავთენტურ“ არქიტექტურულ მასშტაბზე და კვანძებზე დაყრდნობით შეიქმნას მისთვის კუთვნილი რეაბილიტაციის მეთოდოლოგია. რათა მივიღოთ არა ერთნაირი და ერთი ხელის მოსმით რეაბილიტირებული უბნები, არამედ მივიღოთ კონკრეტული ქალაქისათვის დამახასიათებელი იერსახე, ისეთივე როგორც გვაქვს საქართველოს ყოველი კუთხისათვის დამახასიათებელი ეთნოგრაფია.

ევროპული ქვეყნების ისტორიულ ქალაქებში ჩატარებული სარეაბილიტაციო ღონისძიებები მართალია საწინდარი და მაგალითი გახდა საქართველოშიც დაწყებულიყო „ისტორიული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების რეაბილიტაცია“ მაგრამ, უნდა აღვნიშნოთ ის ფაქტიც რომ 1944 წელს მეორე მსოფლიო ომის დროს განადგურდა ვარშავის შენობების 80%, თუმცა ქალაქი აღსდგა 50-იან წლებში - ქალაქის ისტორიული ცენტრი - „ძველი ვარშავა“ - შესულია „იუნესკოს კულტურული მემკვიდრეობის“ ძეგლთა სიაში და წარმოადგენს ხელახლა აშენებულ ობიექტს. ბოსნია-ჰერცეგოვინას ერთ-ერთი ისტორიული ცენტრი ქალაქი „მოსტარი“, თითქმის განადგურდა 1995 წელს მიმდინარე საომარი მოქმედებების შედეგად. ჰერცეგოვინას მთავრობამ, სრული რესტავრაცია ჩაუტარა ხიდს და მიმდებარე განაშენიანებას. დღეს ის იუნესკოს მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლია. იმ დროს როდესაც „ბაგრატის ტაძარი“ სრულად აღდგენის გამო გამოიყვანეს „იუნესკოს კულტურული მემკვიდრეობის“ ძეგლთა სიიდან (თუმცა, საქართველოში იმისთვის რომ გაემყარებინათ ქმედება

გარკვეულმა ადამიანებმა მხარი დაუჭირეს ჩრდილოეთის მხრიდან მიეშენებინათ XXI საუკუნის არქიტექტურის ენით, გადაწყვეტილი ვიტარეული მოცულობა).

მიმაჩნია რომ, ქართველმა არქიტექტორებმა, რესტავრატორებმა და ხელოვნებათმცოდნეებმა ყურადღება უნდა გავამახვილოთ, არამარტო შესრულებული სარეაბილიტაციო სამუშაოების ხარისხის რაობაზე, არამედ მათ დაცვა-წარდგენის მოღვაწეობაზე მსოფლიო საზოგადოების წინაშე.

აღსანიშნავია რომ 1834 წელს ფრანგი მოგზაურის, „დიბუა დე მონპერეს“ მიერ შემუშავებული გეგმა ქუთაისის ქალაქმშენებლობის ისტორიაში, არის ის დოკუმენტი, რომელზე დაყრდნობითაც გადაიდგა ქალაქის განაშენიანების პირველი ნაბიჯები. XIX საუკუნეში შექმნილი ისტორიული ცენტრი წარმოადგენს დღევანდელი ქალაქის ორგანულ ნაწილს, რომელიც მიტოვებულია 40 წლის მანძილზე და აქ არსებული პრობლემები დიდი ხანია გამიზნულად არ განიხილება. „ქუთაისის ისტორიული დაცვის ზონის, ისტორიული ცენტრი წარმოადგენს ქალაქის იმ მნიშვნელოვან მონაკვეთს რომელსაც განსაკუთრებული მისია აკისრია ქუთაისის თვითმყოფადი იერსახის შენარჩუნების თვალსაზრისით და მას განსაკუთრებული დაცვა და ყურადღება ესჭირდება სახელმწიფოს მხრიდან.

ქუთაისის ისტორიულ ქალაქთან მიმართებაში საქართველოს სხვა ისტორიულ ქალაქებისგან განსხვავებით, ჩვენ უფრო რთული, და განსხვავებული ტიპის, სხვა შინაარსისა და რანგის ძეგლებთან გვაქვს საქმე, რადგან, რიონის სანაპიროს განაშენიანებაში თავმოყრილია; პალეონტოლოგიური, არქიტექტურული, ისტორიული, ქალაქმშენებლობით-ურბანული და საკუთრივ დამოუკიდებლად მდგარი უძრავი არქიტექტურული ძეგლის შენობები. ამგვარი ცნების ძეგლების კომპლექსური მიდგომით მოვლა-პატრონობის პრაქტიკა და ტრადიციები ჩვენ არ გავაჩნია, რადგან მოითხოვს სხვადასხვა სფეროს მეცნიერების ჩართვას და მათი მოთხოვნების წარმართვას ერთიანი მართვის რგოლში. აქედან გამომდინარე დისერტაციის თემატიკის მისიაც ის არის, რომ მეთოდოლოგია წარმოვაჩინოთ არა მარტო კონკრეტული ძეგლის აღდგენა-ადაპტაციის თვალსაზრისით, არამედ წინარედ განვიხილოთ; 1) მისი მნიშვნელობა კომპლექსურად, შემდგომ 2) განვსაზღვრო მისი ადგილის როლი და მნიშვნელობა ქალაქის ურბანულ ქსოვილში; 3) ცალკე, წარმოვაჩინოთ თვითოეული, დამოუკიდებელი შინაარსის ძეგლის მდგომარეობა და რაობა და მათი კონსერვაცია-რესტავრაციის მეთოდოლოგია და შემდეგ 4) განვიხილოთ მათი ერთად ყოფნის, ერთად თანაცხოვრების ადგილი, ერთიან რეაბილიტირებულ გარემოში, რადგან ეს ის გარემოა, რომელიც ზეგავლენას ახდენს ქალაქური პატრიოტიზმის, ქალაქური თვითშეგნების ჩამოყალიბებაზე და საბოლოოდ უზრუნველყოფს საზოგადოებრივი განვითარების უწყვეტ ხასიათს.

ისტორიული ქუთაისის, „რესტავრაცია-რეკონსტრუქცია-ადაპტაციის მეთოდოლოგიის შემუშავების მიზნით, საკვლევი დროის მონაკვეთი (1770 წლიდან დღემდე) დაყავით 6 ძირითად პერიოდად:

- 1) 1770 წლიდან 1820 წლამდე (ქუთაისის, ქალაქური ცხოვრების დაკნინების პერიოდი)
- 2) 1820 წლიდან - 1920 წლამდე (ბურჟუაზიული ქუთაისის, „ქალაქად ჩამოყალიბების აღმავლობის ხანა)
- 3) 1920 წლიდან - 1976 წლამდე (საბჭოთა ქუთაისის, „ინდუსტრიულ ქალაქად ჩამოყალიბების ხანა)
- 4) 1976 წლიდან - 1990 წლამდე (ქალაქის, ახალი ცენტრის განვითარებისა და ისტორიული ცენტრის რეაბილიტაციის საწყისი ეტაპი)
- 5) 1990 წლიდან 2005 წლამდე (უძრავობის ხანა და ისტორიულ ცენტრში მიმდინარე განუკითხავი მშენებლობების, დროის მონაკვეთი)
- 6) 2005 წლიდან დღემდე 2023 წლამდე. (ქუთაისის ისტორიული ცენტრის განახლებული რეაბილიტაცია და შედეგები)

აღნიშნული დროის მონაკვეთებში განხილული ქალაქმშენებლობისა და არქიტექტურის ანალიზის ერთიანობა, ერთგვარი გზამკვლევი გავანალიზოთ ქალაქის განვითარების პროცესები და დავინახოთ ის ღირებულებები, რომელთა დათარიღება და გაერთიანება გვამღვს იმ მეთოდოლოგიურ ხაზს, რომელსაც ჰქვია „ქუთაისის რესტავრაცია-რეკონსტრუქცია-ადაპტაციის“ მეთოდოლოგია.

რადგან ქვეყანაში და კონკრეტულად ქუთაისის „ისტორიული დაცვის ზონაში“ მიმდინარეობს რადიკალური სარეკონსტრუქციო ღონისძიებები, მეტ სიფრთხილეს მოითხოვს თანამედროვე არქიტექტურის შემოტანის პროცესი. ხშირად აქცენტირებულად შემოტანილი თანამედროვე ფორმები და განსაკუთრებით არამაშტაბური ნაგებობები იმდენად აქტიური და ნეიტრალურია, რომ ხდება

დომინანტი ისტორიულად ჩამოყალიბებულ გარემოში, რაც არღვევს ქართველი ერის უმთავრეს ღირებულებას და ძეგლთა დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციის (IKOMOSI)-ის მიერ აღიარებულ დევიზს „წარსულის გარეშე არ არსებობს მომავალი“.

აქედან გამომდინარე მიზანშეწონილი იქნება თუ სახელმწიფოს წინაშე წარდგება დასაბუთებული დოკუმენტი „ისტორიულ ქუთაისში“ განსაკუთრებულ უბნებზე გამოცხადდეს მორატორიუმი, იმ დრომდე სანამ არ იქნება შემუშავებული და დამტკიცებული კონკრეტული უბნის თუ ძეგლი შენობის რესტავრაცია-რეკონსტრუქცია-ადაპტაციის პროექტები.

1. **ნ. იმნაძე**, სტუ-ის არქიტექტურის ფაკულტეტის როლი ქართული არქიტექტურის ჩამოყალიბებაში" (1922 - 2022 წწ.) რეტროსპექტივა

არქიტექტურის და ქალაქთმშენებლობის თანამედროვე პრობლემები. სამეცნიერო - ტექნიკური/ Modern problems of Architecture and Town Planning Scientific and Technical Magazine
ჟურნალი # 18, 2023 წ. გვ. 51 - 89

ISSN 2233-3266, DO I: <https://doi.org/10.36073/2233-3266>

2. **ნ. იმნაძე, ა. შტააძე** ავტობუსის გაჩერებები, როგორც ადგილი განტვირთვისთვის

არქიტექტურის და ქალაქთმშენებლობის თანამედროვე პრობლემები. სამეცნიერო - ტექნიკური/ Modern problems of Architecture and Town Planning Scientific and Technical Magazine

ჟურნალი # 18, 2023 წ.

ISSN 2233-3266, DO I : <https://doi.org/10.36073/2233-3266> გვ.89-99

3. **ნ. იმნაძე, გ. ვარდანაშვილი**

„COVID-19-ის გავლენა არსებულ სამედიცინო დაწესებულებათა დიზაინსა და ინფრასტრუქტურაზე“ არქიტექტურის და ქალაქთმშენებლობის თანამედროვე პრობლემები. სამეცნიერო - ტექნიკური/ Modern problems of Architecture and Town Planning Scientific and Technical Magazine

ჟურნალი # 18, 2023 წ.

ISSN 2233-3266, DO I : <https://doi.org/10.36073/2233-3266> გვ.99-112

4. **Nino Imnadze**, ARCHITECTURAL CONNECTION BETWEEN URBAN HARITAGE AND MODERNITY

Georgian Technical University, Tbilisi, Georgia

n.imnadze@gtu.ge

scientific-technical journal # 3 (67), 2023 (pg. 119 – 124)

ISSN 1512-3936

DOI: <https://doi.org/10.36073/1512-3936>

Member of scientific – editorial board.

Certificat of participation in the 2 nd International Scientific and Technical Conference “Problems of Engineering Science” Dedicated to the Fifteenth Anniversary of the Scientific and Technical Journal

“Mshenebloba (“Building”) held on 02.09.23 – 08.09.2023 in Batumi, Georgia (at Batumi Shota Rustaveli State University)

Web-site: <https://mshen-journal.ge>

არქიტექტურული კავშირი ურბანულ მემკვიდრეობასა და თანამედროვეობას შორის

5. **ნ. იმნაძე, ა. შტააძე**

თბილისი - ბათუმის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის მიმდებარედ არსებული ობიექტების კვლევა 2023

არქიტექტურის და ქალაქთმშენებლობის თანამედროვე პრობლემები.

სამეცნიერო - ტექნიკური/ Modern problems of Architecture and Town Planning Scientific and Technical Magazine

ჟურნალი # 19, 2023 წ.

ISSN 2233-3266, DO I : <https://doi.org/10.36073/2233-3266>

6. გიორგი წულუკიძე

თბილისში, ვერის უბანში არსებული მიკროუბნის ისტორიულ-არქიტექტურული ანალიზი
არქიტექტურის და ქალაქთმშენებლობის თანამედროვე პრობლემები. სამეცნიერო - ტექნიკური/
Modern problems of Architecture and Town Planning Scientific and Technical Magazine

ჟურნალი # 18, 2023 წ, 5 გვ.

ISSN 2233-3266, DO I: <https://doi.org/10.36073/2233-3266>

7. თ. ჩიგოგიძე, თ. ჯინჭარაძე

მეტარქიტექტურა და ტექნოლოგიების საბაზისო ცოდნის აუცილებლობა.

არქიტექტურის და ქალაქთმშენებლობის თანამედროვე პრობლემები. Modern problems of Architecture
and Town Planning Scientific and Technical Magazine.

სამეცნიერო - ტექნიკური ჟურნალი # 19, 2023 წ, 8 გვ.

ISSN 2233-3266, DO I: <https://doi.org/10.36073/2233-3266>

ვრცელანოტაცია (ქართულენაზე)

1. მოცემული მოხსენების მიზანია გაგვეგო ქართული არქიტექტურული სკოლის 100-წლიანი ისტორიის განმავლობაში, მისგან გამოსული ოსტატების შემოქმედების მნიშვნელობა ქვეყნის აღმშენებლობასა და არქიტექტურული კულტურის ჩამოყალიბებაში. ეროვნული სკოლის კურსდამთავრებულების შემოქმედება გაანალიზებულია ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური და კულტურული პროცესების კონტექსტში. ანალიზით გამოვლინდა, რომ სკოლის წიაღიდან გამოსულმა პიროვნებებმა შექმნეს ეპოქები, რომელიც გარკვეულ ტრადიციებს, არქიტექტურულ ესთეტიკას, გემოვნებას აყალიბებდა და ორგანულად ჩაეწერა საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში. საზოგადოებრივი და პოლიტიკური ცხოვრება დროის სხვადასხვა მონაკვეთში საკუთარ პირობებს უყენებდა არქიტექტორებს და არქიტექტურული სკოლა იყო და არის ერთგვარი ეპოქათა ანარეკლი, სხვადასხვა თაობის კურსდამთავრებულების პასუხი საზოგადოების, იდეოლოგიის მოთხოვნებზე, გარდა ამისა საგანმანათლებლო სივრცე აყალიბებდა შემოქმედ პიროვნებას და ეს პროცესი დღემდე გრძელდება.

სტატიაში თანამიმდევრულად განხილულია ჩვენი სკოლის კურსდამთავრებულების ნამუშევრები, ისეთი ობიექტები, რომლებმაც შეასრულა მნიშვნელოვანი როლი ქართული არქიტექტურის ჩამოყალიბების პროცესში. XXI საუკუნის პირველ ათწლეულშივე ნათლად გამოვლინდა მიმდინარე პროცესები, პრიორიტეტები და მხატვრულ-ესთეტიკური ტენდენციები არქიტექტორთა შემოქმედებაში, რომელიც იმავდროულად პასუხობდა თანამედროვე საზოგადოების მოთხოვნებს და სახელმწიფო იდეოლოგიას.

ამრიგად, ჩვენ მიერ განხილულ პერიოდებში, სკოლის კურსდამთავრებულების მიერ დაპროექტებული ობიექტების ანალიზი საშუალებას გვაძლევს ვიმსჯელოთ ქართული არქიტექტურის განვითარებაზე, მის წარსულზე, აწმოსა და მომავალზე. თითოეული პერიოდი გამოირჩევა ძიების მრავალფეროვანი ასპექტებით. ყველა პერიოდში დასმული არქიტექტურული პრობლემები ერთმანეთის მსგავსია, გადაწყვეტები კი დროის ადეკვატური: ზრუნვა ქალაქის განვითარებაზე - ურბანული გარემოს გაჯანსაღება; კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა-რესტავრაციარეკონსტრუქცია; მხატვრულ-სტილისტური მრავალფეროვნება: ისტორიზმის გამოვლენა, რომელიც შეიძლება გავიგოთ, როგორც დაბრუნება წარსულის ფასეულობისკენ, ახალი არქიტექტურული ფორმის ძიება და საზოგადოებრივი თუ საცხოვრებელი სახლების ტიპოლოგიის განვითარება. ანალიზმა საშუალება მოგვცა ამდაგვარად დაგვეფორმულირებინა განვითარების ხაზი. მიუხედავად მიღწევებისა, შეინიშნება სხვა კულტურების გავლენებიც, მსგავსებები, განმეორებები, თუმცა ეს პრობლემა გლობალურად ახასიათებს ნებისმიერი ქვეყნის არქიტექტურას. ერთი სტატიის ფარგლებში ძნელია არ გამოგვჩვენოთ რომელიმე მნიშვნელოვანი ობიექტი ან არქიტექტორი. თუმცა ვფიქრობთ, რომ წამოწყებული ინიციატივა შეივსება დროთა განმავლობაში და უფრო სრულყოფილად წარმოჩინდება პირველი ქართული სკოლის კურსდამთავრებულების მიღწევები.

2. სტატიის მიზანია ავტობუსის გაჩერების გააზრება, როგორც განტვირთვის ადგილის. ისტორია მოწმობს, რომ მათ არქიტექტურაში იკვეთება ფორმა წარმოქმნილი ძიების, ესთეტიკისა და მხატვრული ხედვის ცვალებადობის

მრავალფეროვანი პალიტრა, დაწყებული მარტივი სტრუქტურებიდან დამთავრებული რთული ფორმებით. თუმცა, ჩვენი მიზანი არა ფორმის განვითარების ხაზის დადგენაა, არამედ ვნახოთ თუ დრომ, ტექნოლოგიურმა სიახლეებმა რა გავლენა მოახდინა, ერთი შეხედვით, მარტივი ფუნქციის ავტობუსის გაჩერებაზე, როგორც „თავშესაფრის“ იდეოლოგიაზე.

როგორც აღვნიშნეთ, ჩვენ მიერ განხილული სამი ავტობუსის გაჩერება სხვადასხვა ქვეყანაში დაპროექტდა 2019 -2022 წლებში. თითოეული ავტობუსის კონკრეტული მარშრუტის რეაბილიტაციის ნაწილია. ანალიზით გამოვლინდა, რომ ავტობუსის გაჩერების მნიშვნელობა არა მარტო სატრანსპორტო ქსელის ერთიანი სტრუქტურის შემადგენელი რგოლია და არქიტექტურის მაფორმირებელი, არამედ გააზრებულია, როგორც ადგილი, რომელიც ორიენტირებულია ადამიანების კეთილდღეობაზე. განხილული სამი მაგალითიდან ნათლად გამოვლინდა, რომ ერთი შეხედვით ბანალური ფუნქციის მქონე სტრუქტურას შეუძლია შეასრულოს გაცილებით მნიშვნელოვანი როლი ადამიანების კარგად ყოფნისთვის, რაც აქტუალურია დღეს „ჭკვიანი ქალაქის“ იდეის რეალიზებისას. ჩვენ მიერ განხილული ავტობუსის გაჩერებებში ტექნოლოგიები, ესთეტიკა, ფუნქციურობა, კომუნიკაბელურობა სრულ თანხვედრაშია და ერთ მთლიანობადაა გააზრებული. „ჭკვიანი“ ტექნოლოგიებით აღჭურვილი ავტობუსის გაჩერებები სარეკლამო ფუნქციასაც ითავსებს და საზოგადოებრივი ტრანსპორტით მგზავრობას პოპულარიზაციას უწევს.

3. აღნიშნული თემის მთავარი მიზანია, წარადგინოს მსოფლიოში აქტიურად მიმდინარე ყველა კვლევის საფუძველზე მიღებული პრაქტიკული და ინოვაციური მეთოდები; დეტალურად განიხილოს მათი ძლიერი და სუსტი მხარეები და ხაზი გაუსვას მათ გარდამტეხ როლს მომავლის მდგრად და მოქნილ სამედიცინო დაწესებულებების ფორმირებაში.

2020 წელს COVID-19-ის პანდემიამ სრულად გამოავლინა არსებული მსოფლიო ჯანდაცვის სისტემის სუსტი მხარეები. სამწუხაროდ, არსებული სამედიცინო სტრუქტურა მოუმზადებელი იყო მსგავსი გლობალური მასშტაბის ვირუსთან ბრძოლისათვის, რამაც მილიონობით ადამიანის სიცოცხლე შეიწირა.

ცალსახაა, რომ საავადმყოფოები ძირითადი ინფრასტრუქტურაა COVID-19-ით გამოწვეული კრიზისის მენეჯმენტის პროცესში.

პანდემიის პირველივე დღიდან COVID-19-ის წნეხი მნიშვნელოვან ზემოქმედებას ახდენდა საავადმყოფოების ინფრასტრუქტურულ, ტექნოლოგიურ და ოპერაციულ ასპექტებზე.

დღევანდელი საავადმყოფოები და კლინიკები უადრესად რთული და ხშირად მოუქნელი დაწესებულებებია. ვირუსთან ბრძოლის პროცესში მსოფლიო ჯანდაცვის სისტემამ მკვეთრი ცვლილებები განიცადა, რათა შეჩერებულიყო რესპირატორული ინფექციის გავრცელების აქტიური ტალღა.

აღნიშნული თემის ფარგლებში ჩვენ მიერ გაანალიზებულ იქნა არსებული სამედიცინო კვლევები. მასალების გაცნობისა და დეტალური ანალიზის შედეგად ნაშრომში წარმოდგენილია პანდემიის წინააღმდეგ მომუშავე ექიმების, სამედიცინო ექსპერტების, დაწესებულებათა მენეჯერებისა და არქიტექტორების ხედვები. მათი შემოთავაზებების უმეტესობა კოვიდ პანდემიაზე დაკვირვებისა და არაერთი კვლევის შედეგებზე დაფუძნებული ეფექტური გადაჭრის გზებია, ამასთან ნაშრომში ქვემოდანზემოთ კვლევისა და დაგეგმარების მნიშვნელოვანი ასპექტია.

4. წინამდებარე მოხსენებაში ჩვენს მიერ გაანალიზებულია ურბანული კულტურის გაჯანსაღების მიმართულებები როგორიცაა: არქიტექტურულად ღირებული ისტორიული შენობა- ნაგებობების რესტავრაცია - რეკონსტრუქცია, ახალი ტიპის საზოგადოებრივი სივრცეების განვითარება არსებულ ნახევრად ატრიუმთან ეზოებში, ახალი არქიტექტურის შესვლა არსებულ ისტორიულ განაშენიანებაში, ურბანულ სივრცეში არსებული ძველი დანგრეული უფუნქციოდ დარჩენილი სამრეწველო

ობიექტების ტრანსფორმაცია ღია საზოგადოებრივ სივრცეებად. ამრიგად, კვლევამ დაგვანახა, რომ ურბანული მემკვიდრეობის შენარჩუნება და დაცვა შესაძლებელია რეკონსტრუქცია - რესტავრაციით, თუმცა დღეს ცხადი ხდება, რომ ეს არ არის საკმარისი. მნიშვნელოვანია ურბანული ნიშნების ამოცნობა, რომელიც უზრუნველყოფს ინტეგრირებას თანამედროვე ქალაქურ ცხოვრებაში. იგი გახდება ერთგვარი მეხსიერების ხაზი, რომელიც დააკავშირებს სხვადასხვა ეპოქებს ერთმანეთთან. ურბანულ სივრცეში თბილისური კულტურული ელემენტების შემოტანა საზოგადოებრივი სივრცეების ან ახალი არქიტექტურული ფორმების სახით გამოაჯანსაღებს ურბანულ მემკვიდრეობას. უზრუნველყოფს თბილისური სტრუქტურის და ხასიათის შენარჩუნებას. პროექტში თანაარსებობს ორი განზომილება, რომლებიც ერთმანეთს უპირისპირდება უწყვეტი ურთიერთქმედების პროცესში: კონსერვაციის სამუშაო და ახალი არქიტექტურის კონცეფცია.

5. წინამდებარე მოხსენებაში გაანალიზებულია საქართველოში, თბილისი - ბათუმის ავტომაგისტრალის მიმდებარედ არსებული ნაგებობები არქიტექტურულ - მხატვრული კუთხით. საკითხი აქტუალურობა განპირობებულია საავტომობილო ტურიზმის განვითარებით მთელს მსოფლიოში. ანალიზმა დაგვანახა, რომ დღევანდელ დღეს არსებული ინფრასტრუქტურა გამონაკლისების გარდა, არაა დამაკმაყოფილებელია, რაც განპირობებულია მთელი რიგი პრობლემებით;

არსებული უცხოური გამოცდილების ანალიზით დასტურდება, რომ გზისპირა ობიექტის არქიტექტურულ - მხატვრული სახე ასახავს ფუნქციურ დანიშნულებას და აზრობრივ შინაარსს. არქიტექტურულ მხატვრული სახე კი წარმოადგენს ინფორმაციულ - ვიზუალურ საკომუნიკაციო ველს ადამიანსა და არქიტექტურულ გარემოს შორის.

მთავარი პრობლემა რაც ხელს უშლის გამართული ინფრასტრუქტურის განვითარებას არის კონკრეტული რეგიონის ეკონომიკური მდგომარეობა: ინფრასტრუქტურული ობიექტები ძირითადად წარმოადგენენ კერძო საკუთრებას, მფლობელებისთვის იგი უშალოდ დაკავშირებული მცირე წარმოებასთან. ამდენად ობიექტების არქიტექტურულ - მხატვრული სახე, რაოდენობა და ფუნქციები, უშალოდ დამოკიდებულია მფლობელის კომერციულ ინტერესზე, ფინანსურ შესაძლებლობაზე და გემოვნებაზე. გარდა ამისა არ არსებობს არანაირი რეკომენდაციები ან მეთოდური მითითება და რეგულაციები მათი დაპროექტებისთვის. აქედან გამომდინარე მათი არქიტექტურულ - გეგმარებითი გადაწყვეტები თავისუფალია შეზღუდვებისგან. თუმცა დამოკიდებულია მომხმარებლის დაკმაყოფილებაზე. გავრცელებულია მოსაზრება, რომ „გზისპირა ობიექტები“ „პროგრამული არქიტექტურის“ კატეგორიად მოიაზრება, რომლის მხატვრული სახე არ არის პრიორიტეტული. დღეს მთელი ყურადღება გადატანილია ახალი ჩქაროსნული ავტობანის კეთილმოწყობაზე, მის მოწესრიგებაზე. აიგო საქართველოში პირველი მრავალფუნქციური გზისპირა ობიექტები „ვისოლი ჯგუფის“ მიერ, რომელმაც შექმნა პრეცედენტი და წინაპირობები სივრცულ - არქიტექტურული და ფუნქციური განვითარებისთვის. ჩაეყარა საფუძველი ესთეტიკას და კულტურას, თუმცა ხელი შეუწყო სტანდარტიზაციას. ერთი და იგივე სტრუქტურა გვხვდება ავტობანის გასწვრივ (ორივე მხარეს) საკვანძო ადგილებში და სიმბოლური დატვირთვაც შეითავსა.

კულტურული ფაქტორი უდაოდ სასურველ ფაქტორად გვევლინება. ამ კუთხითაც შეგვიძლია სოკარის ავტოგასამართი სადგური ვახსენოთ. გიგანტური ობობას სკულპტურა შენობის მარჯვენა კუთხეშია მნახველში დიდ ინტერესს აღძრავს.

მხატვრული სახე: გზისპირა ობიექტები წარმოადგენენ ავტომაგისტრალის მიმდებარე გარემო პეიზაჟის ნაწილს, აქედან გამომდინარე მნიშვნელოვანია გარემო კონტექსტი და შორიდან ვიზუალური აღქმის ხარისხი.

6. სტატიაში მოცემულია ქ. თბილისში, ვერის უბანში არსებული ტერიტორიის ისტორიულ-არქიტექტურული ანალიზი. ეს ტერიტორია მოიცავს გ. ქუჩიშვილისა და მ. კოსტავას შესახვევს შორის მოქცეულ არეს. იგი მდებარეობს თბილისის ისტორიული სახელმწიფო დაცვითი ზონის ბუფერულ ნაწილში, რომელიც თ. ჭოველიძის ქუჩასა და ვარაზისხევს შორისაა მოქცეული.

სტატიაში განხილულია დღევანდელი ვერის უბნის ჩამოყალიბების ისტორია, რომელიც იწყება შუასაუკუნეებში თბილისის გარეუბანში მდებარე სოფელი ვერედან, რომლის საზღვრები დადგინდა XVIII საუკუნეში. ასევე ხაზგასმულია მისი მდებარეობა ორ სტრატეგიული მნიშვნელობის მქონე გზას შორის. აქვე აღწერილია ამჟამინდელი მ. კოსტავას ქუჩისა და ზოოპარკის მახლობლად მდინარე

ვერეზე XVII ს-ის შუაწლებიდან არსებული აგურითა და ქვით ნაგები ოთხმალისანი, 70 მეტრის სიგრძისა და 6 მეტრის სიგანის ხიდი.

თბილისის 1867, 1913, 1924 წლების გეგმებზე დაყდნობით სტატიაში მოცემულია შესასწავლი ტერიტორიის ქუჩათა ქსელის, განაშენიანების გეგმარებითი სტრუქტურის და მორფოლოგიის ანალიზი.

აქვე დეტალურად არის განხილული და გაანალიზებული შესასწავლი ტერიტორიის, კერძოდ, გ. ქუჩიშვილის, მ. კოსტავას შესახვევის და მ. კოსტავას მე-2 შესახვევის თანამედროვე განაშენიანების ძირითადი მახასიათებლები და თავისებურებები.

დასკვნის სახით სტატიაში მოცემულია რეკომენდაციები ამ ტერიტორიის სამომავლო არქიტექტურული განვითარებისთვის.

7. ციფრული ტექნოლოგიები, სხვა ინოვაციებთან შედარებით, სწრაფად ვითარდება. დღეს ბიზნესი და ტექნოლოგიები განუყოფელია.

ტექნოლოგიური რევოლუციები ცვლის სამუშაო ძალას. მწვანე ეკონომიკას 24 მილიონი ახალი სამუშაო ადგილის შექმნა შეუძლია. ამის პარალელურად 2030 წლისთვის 800 მილიონი ადამიანი სავარაუდოდ დაკარგავს სამუშაო ადგილს. ადამიანებს მოუწევთ ახალ რეალობასთან შეგუება. მაღალანაზღაურებადი სამუშაო ადგილები ახალი უნარების განვითარებას მოითხოვს. ნებისმიერ რიგით თანამშრომელს, რომელიც მაღალ დონეზე ფლობს ტექნოლოგიურ ჩვევებს შესაძლებლობა მიეცემა გახდეს დარგის ინოვატორი და ლიდერი.

არქიტექტურის აღორძინება ტექნოლოგიური პროცესების სწორად წარმართვაზეა დამოკიდებული. მომავლის არქიტექტორებმა აუცილებლად საფუძვლიანად უნდა იცოდნენ წარსული. მცოდნე დეველოპერები ფლობენ თანამედროვე ტექნოლოგიების პროპედევტიკას.

აკადემიური ცოდნა ნებისმიერი პროფესიის ადამიანისთვის მნიშვნელოვანია. სხვა შემთხვევაში ინოვაციური ხედვა ვერ მიიღწევა. აუცილებელია გკონდეს გამოცდილება სცენის მიღმა.

7.1. საქართველოში

1) მომხსენებელი/მომხსენებლები მოხსენების სათაური; ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი

1. გიორგი წულუკიძე

ვიტრინისტიკა როგორც ხელოვნება, სტუ-ს სტუდენტთა საერთაშორისო კონფერენცია „ინოვაციური ტექნოლოგიები ინჟინერიაში“, 2023

2. მარიამ ხაბეიშვილი.

„პაბლიკ-არტი თანამედროვე ამერიკულ რეალობაში“. ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ამერიკის შესწავლის ცენტრი, ამერიკის შესწავლის საქართველოს ასოციაცია., ამერიკის მცოდნეობის 24-ე საერთაშორისო კონფერენცია. 18.05.2023 (მოხსენება). თბილისი.

ანოტაცია - თანამედროვე მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნების დიდ თუ პატარა ქალაქებში შეიმჩნევა პაბლიკ-არტის ობიექტების სიმრავლე, რაც განპირობებულია საზოგადოებრივი სივრცეებისა და კრეატიული ინდუსტრიების განვითარების მიმართ ინტერესით, პოსტპანდემიური საგამოფენო დარბაზების ჩარჩოებიდან გამოსვლით, ბიენალური და საფესტივალო მოძრაობების გავრცელებითა და ზოგადად, ინსტიტუციური ფორმების ევოლუციით. პაბლიკ-არტის შინაარსიდან და სპეციფიკიდან გამომდინარე, მას შეუძლია შეითავსოს, როგორც მუდმივი, ისე დროებით ნიმუშები, ცალკეული ობიექტები, მთელი ქუჩის ან მოედნის სახეცვლილებას დაქვემდებარებული აქციები, განთავსდეს ცენტრალურ სივრცეებში ან მათგან შორს, როგორც მატერიალური ობიექტი, ასევე პერფორმატიული ან თუნდაც ვირტუალურ შუამავლობითი ხელოვნების პრაქტიკა. იგი, როგორც უფრო ინკლუზიური და სამართლიანი საზოგადოების შექმნის ინსტრუმენტი, განიხილება, როგორც მომავალში ხელოვნების განვითარების პერსპექტიული მიმართულება.

3. ნინო ხაბეიშვილი

„ფერ-სინათლის ინსტალაცია, როგორც თანამედროვე ხელოვნების ერთ-ერთი ჟანრი (ამერიკელი დიზაინერების შემოქმედების მაგალითზე)“. ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ამერიკის შესწავლის ცენტრი, ამერიკის შესწავლის საქართველოს ასოციაცია., ამერიკისმცოდნეობის 24-ე საერთაშორისო კონფერენცია. 18.05.2023 (მოხსენება). თბილისი.

ანოტაცია - ინსტალაცია წარმოადგენს ერთგვარ კონცეპტუალურ მოდელს, რომელიც თავის გარშემო ქმნის მნიშვნელობების ფართო სპექტრს. 21-ე საუკუნეში, უახლესი ტექნოლოგიების დახმარებით გაფართოვდა ფერ-სინათლის პალიტრის დიაპაზონი. ციფრული ტექნოლოგიების, საპროექციო ეკრანების და ა.შ. გამოყენებით ინსტალაციამ, როგორც ერთგვარმა სუბსტანციამ, ხელოვნების სხვა ჟანრებთან ერთად, შესძლო ვიზუალურად გარდაექმნა სივრცე ფერის, სინათლისა და ხმის დახმარებით, შეექმნა არქიტექტურულ-სივრცითი გარემოს განსხვავებული, ფსიქო-ფიზიოლოგიური გამოსახულება მაყურებლისთვის.

მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში ან სხვა გამოცემაში არ გამოქვეყნებულა)

დამატებითი ინფორმაცია:

მარიამ ხაბეიშვილის სამეცნიერო ხელმძღვანელობით, 2023 წელს წარმატებით იქნა დაცული 2 სამაგისტრო ნაშრომი:

- „მწვანე კონცხის სანაპირო ზოლის მონაკვეთის დიზაინ-პროექტი (კონცეპტუალური გადაწყვეტა) - მაგისტრანტი ოთარ მარიამიძე.
- „ქ. წყალტუბოს ცივი ტბის მიმდებარე ტერიტორიის დიზაინ-პროექტი (კონცეპტუალური გადაწყვეტა) - მაგისტრანტი ანა ჭილაძე.

ნინო ხაბეიშვილის მიერ მომზადდა

1. 12 უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა (მათგან 9 შემთხვევაში - ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარის რანგში).
2. ნ. ხაბეიშვილის სამეცნიერო ხელმძღვანელობით, 2023 წელს წარმატებით იქნა დაცული სამაგისტრო ნაშრომი თემაზე: „ქუჩის ბრენდინგი (პეკინის გამზირი - არქივიდან ჟვანიას მოედნამდე)“ - მაგისტრანტი თომა დუმბაძე.
3. ნ. ხაბეიშვილი არის 3 აქტიური სტატუსის მქონე დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელი.

1) გარდამავალი(მრავალწლიანი)პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი; პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები

1. ხელმძღვანელი პროფესორი მაია შიშიგური

დოქტორანტი აკაკი სხვიტარიძე, რომლის პროექტი - სადისერტაციო თემა "ჯვრულბურჯიანი ბაზილიკები სტრუქტურა და პროპორციები" (პროგრამა არქიტექტურათმცოდნეობა) 2023 წელს დაფინანსდა დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამების ფარგლებში (ხანგრძლივობა - 24 თვე), PHDF-23-051

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

ავტორი/ავტორები; მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN; გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა; გვერდების რაოდენობა

1. ნიკა შავიშვილი თამარ ჩუბინიძე

მონოგრაფია, მიმდინარე ქართული არქიტექტურის განსხვავებული სახე სახეცვლილი დეკორი საერთაშორისო და ქართულ ხუროთმოძღვრებაში“ SBN 978-941-28-928-6 საგამომცემლო „სახლი ტექნიკური უნივერსიტეტი „ 205 გვ.92. ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

ანოტაცია

ამ წიგნის ავტორთა განმარტება იყო, მკითხველისთვის შეეთავაზებინათ საკუთარი შეხედულება მიმდინარე ქართულ არქიტექტურაზე, რომელიც ეყრდნობა მასში დეკორის სახეცვლილ დაბრუნებას. ამგვარი დაბრუნება მსოფლიოს ხუროთმოძღვრების განვითარების დღევანდელ ეტაპს ახასიათებს. ხაზგასასმელია, რომ ტერმინი „დეკორი“ (ფრ. *décor*) ამ წიგნში გამოყენებულია სპეციალიზებულ ლიტერატურაში მიღებული შემდეგი გაგებით: „ოთახის, შენობის და მათი მაგვარის დეკორირების [მორთვის] სტილი ან მოდა“, მასთან გაიგივებულ „ორნამენტაციის“ ცნებასთან ერთად, ამიტომ ნაშრომის ტექსტში ხშირად შეგვხდება „დეკორის“ და „ორნამენტის“ სინონიმებად გამოყენება. დეკორი (ორნამენტი) მატერიალური კულტურის იმ ელემენტთაგანია, რომელიც ტრადიციულად წარმოადგენდა არქიტექტურის კომუნიკაციის საშუალებას საკუთარ მომხმარებელთან. მეოცე საუკუნის დასაწყისში მოდერნიზმმა იგი უარყო. რამდენიმე ათეული წლის განმავლობაში ჩამოყალიბდა შთაბეჭდილება, რომ მისი დაბრუნება შეუძლებელია, მაგრამ სხვადასხვა ავტორმა შენიშნა, რომ „არქიტექტურას სჭირდება მექანიზმები, რომლებიც მას კულტურასთან დააკავშირებენ“ (Moussavi & Kubo, 2004). ასეთ მექანიზმად კვლავ დეკორი მიიჩნეის და მისი არქიტექტურაში დაბრუნება სცადეს. ცდებიორი მიმართულებით განვითარდა: დატანებული დეკორის აღდგენა შენობის ზედაპირზედა ორნამენტის, როგორც შენობის მნიშვნელობის გადამტანის – „აღმნიშვნელის“ *signifier* - ფუნქციის აღზევება. ამ ორივე მიმართულებით მიმდინარე საუკუნეში ქართულ არქიტექტურაშიც მნიშვნელოვანი პროცესები მიმდინარეობდა. ამ წიგნის მიზანია მათი და საერთაშორისო ტენდენციებისა და დინებების რეგისტრირება, აღწერა, ერთგვარიკლასიფიცირება, დასკვნების გამოტანა და მკითხველისთვის შეთავაზება. შესაბამისად, წიგნის ავტორებმა ჩატარებული სამუშაოს ფარგლებში გამოიკვლიეს როგორც დეკორის ელიმინაციისა და სახეცვლილი დაბრუნების საერთაშორისო ისტორია, ასევე საქართველოში ამ პროცესების სპეციფიკური გამოვლინებები, ურბანულერთეულთა და შენობათა ახალი ტიპოლოგია მათი ნიშნების აღწერითა და კლასიფიცირებით. წიგნის მომზადების პერიოდში აგრეთვე ჩატარდა დეკორის სახეცვლილი დაბრუნების საერთაშორისო და ქართული გამოცდილების შედარებითი ანალიზი, რისი გარკვეული შედეგები ასევე მკითხველთა საყურადღებოდაა გამოტანილი. ამ პერიოდში შეისწავლეს არქიტექტურის მოქმედ ინსტრუმენტთა რიგებიდან დეკორის ამოღების და შემდგომში მისი სახეცვლილი დაბრუნების საერთაშორისო ისტორია და დღევანდელი მდგომარეობა. ავტორებმა ასევე დაადგინეს თანამედროვე ქართულ არქიტექტურაში ორნამენტის გამოყენების ტიპები და მათი ზეგავლენა შენობების, როგორც შინაარსის მატარებლის – „აღმნიშვნელის“ ფუნქციაზე. ამ მონაცემებზე დაყრდნობით, ავტორები ეცადნენ მოეხდინათ მიმდინარე საუკუნის ქართული არქიტექტურის კლასიფიკაცია ტიპოლოგიის მიხედვით და ჩაეტარებინათ ურბანულიერთეულებისა და შენობების ტიპების ერთგვარი შედარებითი ანალიზი; წიგნის თემისთვის მნიშვნელოვან ობიექტებს მიუსადაგეს გარკვეული გეომეტრიული მოდელები და გამოავლინეს მათი ძირითადი თვისებები; ნაშრომის მომზადების დასკვნით ნაწილში, მოდელების განზოგადოების და ობიექტების თვისებების გამოვლენის შედეგად, ჩატარეს გამორჩეული ობიექტების კრიტიკული ანალიტიკური შეფასება დამკითხველს შესთავაზეს ქართული არქიტექტურის მომავალი განვითარების პრიორიტეტებისა და მიმართულებების საკუთარი ხედვა. პირველად სპეციალიზებულ ლიტერატურაში თანამედროვე ქართული არქიტექტურის შესახებ, წინამდებარე წიგნის ავტორები შეეცადნენ დაედგინათ ურბანულიერთეულთა და შენობათა ამჟამად მოქმედი ტიპები და შემოეთავაზებინათ ავტორებისთვის სასურველი და, მათი შეხედულებით, ქართული საზოგადოებისთვის მისაღები არქიტექტურის განვითარების გზები და მეთოდები. ორნამენტირებული შენობისა და შენობა-ორნამენტის ტიპოლოგიები მიმდინარე ქართული არქიტექტურის შესახებ ლიტერატურაში ამ ნაშრომამდე არ განხილულა. როგორც წიგნის მომზადების ფარგლებში ჩატარებულმა გამოკვლევამ ცხადყო, ორნამენტირებული შენობები და შენობა-ორნამენტები წამყვან ადგილს იკავებენ სა-

ქართველოს ურბანიზაციის დღევანდელ ეტაპზე და მის სახეს მნიშვნელოვნად წარმოაჩენენ. ამ კუთხით მათი გამოვლენა, ტიპოლოგიური ნიშნების დადგენა, კლასიფიცირება და რეკომენდაციების გამომუშავება სიახლეს წარმოადგენს. ზემოთმოყვანილი ამოცანების შესრულების და ნაშრომის მიზნების მისაღწევად წიგნი იწყება შესავალით, ვითარდება პირველ თავში, რომელშიც საერთაშორისოლიტერატურაა მიმოხილული, გრძელდება მეორე თავით, სადაც მოყვანილი დაგანსჯილია კვლევის შედეგები, და სრულდება მესამე თავით, რომელიც გვთავაზობს დასკვნებსა და რეკომენდაციებს.

5.3. სტატიებიციფრული (დიგიტალური) საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით ავტორი/ავტორები; სტატიისსათაური, ციფრული (დიგიტალური) საიდენტიფიკაციო კოდი DOI (არსებობის შემთხვევაში); ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი; გამოცემისადგილი, გამომცემლობა; გვერდებისრაოდენობა

1. ერთი მოსაზრება მცხეთის საკათედრო ტაძართან დაკავშირებით

მ. ძიძიგური, ა. სხეიტარიძე

არქიტექტურისა და ქალაქთმშენებლობის თანამედროვე

პრობლემები, სამეცნიერო-ტექნიკური ჟურნალი № 18

ISSN 2233-3266

DOI:<https://doi.org/10.36073/2233-3266> <https://old.gtu.ge/Arch/Resources/jurnali%20nomeri%2018%20-%202023.pdf>

ანოტაცია

სვეტიცხოვლის საკათედრო ტაძრის არქიტექტურა ბოლო საუკუნენახევრის განმავლობაში არაერთხელ ყოფილა კვლევის საგანი, თუმცა ის მონოგრაფიულად დღემდე არაა შესწავლილი. ასწლეულთა განმავლობაში მრავალჯერადი ნგრევისა და რეკონსტრუქციის გამო, XI საუკუნის არსუკისძისეულმა კათედრალმა პირვანდელი სახით ჩვენამდე ვერ მოაღწია, რაც მის ხუროთმოძღვრულ ანალიზს ართულებს. არაერთი ნაშრომი დაწერილა როგორც ტაძრის არქიტექტურის, ისე მისი პირვანდელი სახის საკითხთან დაკავშირებით. კათედრალი საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის ცენტრია და ფაქტობრივად ქრისტიანობის აკვანი საქართველოში. მის მთავარ რელიკვიად ქრისტეს კვართი და „სვეტიცხოველი“ ითვლება, რომელთაგან ფიზიკურად ხელშესახები მხოლოდ სვეტია. სვეტის ბალდაქინისებრი სტრუქტურა, რომელიც XV საუკუნიდან მომდინარეობს და საბოლოო სახე XVII საუკუნეში მიიღო, ტაძრის დასავლეთი ნაწილის სამხრეთ დიდი თალის ქვეშ დგას. უცნობია მისი თავდაპირველი ადგილსამყოფელი V საუკუნის ბაზილიკასა და XI საუკუნის გუმბათოვან კათედრალში. ისტორიული წყაროებისა და ტაძრის დასავლეთი ნაწილის არქიტექტურულ-კონსტრუქციულ თავისებურებათა შეჯერებით გარკვეული ვარაუდი ჩნდება, რომელიც შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს როგორც კათედრალის დასავლეთ ნაწილის პირვანდელი სახის დასადგენად, ისე მისი ხუროთმოძღვრების მხატვრული ანალიზისთვის სამომავლო კვლევებში, რომელთა ჩატარებასაც ასეთი მნიშვნელობის მქონე კათედრალის არქიტექტურა ათეულობით წლებია ელის.

7. სამეცნიეროფორუმებისმუშაობაშიმონაწილეობა

7.1.საქართველოში

1) მომხსენებელი/მომხსენებლებიმომხსენებისსათაური;ფორუმისჩატარებისდროდაადგილი

1. **მ. ძიძიგური**, „ჭავჭავაძის გამზირის ერთი მონაკვეთის სახეცვლილების შესახებ“

საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, სტუ, არქიტექტურის, ურბანისტიკისა და დიზაინის ფაკულტეტი, 2023

2. .თამარ ჩუბინიძე

ამერიკისმცოდნეობის 24-ე ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ავანგარდი და გამოხატვის ვიზუალური ფორმები თანამედროვე არქიტექტურაში“ 2023 წლის 19 მაისი თბილისი ,ივ.ჯავახიშვილის საელობის სახ.უნივერსიტეტი

1. რეზიუმე

მიმდინარე საუკუნეში პოსტსაბჭოთა საქართველოში ჯერ კიდევ ახალგაზრდადგმული კაპიტალიზმისთვის დამახასიათებელმა ნაჩქარევმა ეკონომიკურმა გადაწყობამ, კომერციალიზაციამ, პოლიტიკური გავლენების ცვალებადობამ ყველა სფეროზე, განსაკუთრებით თვალნათლად არქიტექტურაზე იმოქმედა, რაც აშკარად შეიმჩნევა თბილისის ცენტრალურ უბნებში. წინამდებარე ნაშრომში განხილულია თბილისის მნიშვნელოვანი არტერიის, ჭავჭავაძის გამზირის ერთი მონაკვეთის სახეცვლილება ბოლო ათწლეულში. საუბარია გალაკტიონის ძეგლის მიმდებარე ტერიტორიაზე, სადაც გამოიკვეთა ბიზნეს-ცენტრად ჩამოყალიბების ტენდენცია, ამ პროცესის შესაბამისად მკვეთრად შიცვალა მისი ესთეტიკური სახე, ტერიტორია დაიტვირთა სრულიად განსხვავებული იერსახის, შერეული სიმაღლის, უფრო მეტად მაღლივი მრავალფუნქციური შენობებით (სხვადასხვა ფუნქციის უპირატესობით). შევეცადეთ თანმიმდევრულად, ეტაპების განხილვით წარმოგვედგინა ამ ადგილის ტრანსფორმაციის პროცესი, გამოგვეკვეთა მიზეზები და ესთეტიკური თვალსაზრისით შეგვეფასებინა უკვე დამდგარი შედეგები, ასევე შევხეზოდით მოსალოდნელ ცვლილებებს.

2. ანოტაცია

დეკორი (ორნამენტი) მატერიალური კულტურის იმ ელემენტთაგანია რომელიც ტრადიციულად წარმოადგენდა არქიტექტურის კომუნიკაციის საშუალებას საკუთარ მომხმარებელთან მეოცე საუკუნის დასაწყისში მოდერნიზმმა იგი უარყო რამდენიმე ათეული წლის განმავლობაში ჩამოყალიბდა შთაბეჭდილება რომ მისი დაბრუნება შეუძლებელია მაგრამ სხვადასხვაავტორმა შენიშნა რომ -არქიტექტურას სჭირდება მექანიზმები რომლებიც მას კულტურასთან დააკავშირებენ -ასეთ მექანიზმად კვლავ დეკორი მიიჩნეეს და მისი არქიტექტურაში დაბრუნება სცადეს ცდები ორი მიმართულებით განვითარდა: დატანებული დეკორის აღდგენა შენობის ზედაპირზე და ორნამენტის როგორც შენობის მნიშვნელობის გადამტანის – აღმნიშვნელის - ფუნქციის აღზევება. ამ ორივე მიმართულებით მიმდინარე საუკუნეში ქართულ არქიტექტურაშიც მნიშვნელოვანი პროცესები მიმდინარეობდა. განხილულია არქიტექტურის მოქმედ ინსტრუმენტთა რიგებიდან დეკორის ამოღების და შემდგომში მისი სახეცვლილი დაბრუნების საერთაშორისო ისტორია და დღევანდელი მდგომარეობა. ისტორიულად მთლიანი შენობა როგორც ორნამენტი “აღმნიშვნელის“, ანუ მომხმარებელთან მნიშვნელობის გადამტანი კომუნიკაციის ძირითადი საშუალება თანდათან ყალიბდებოდა. ეს პროცესი არსებითად დასრულდა, ხუროთმოძღვრების განვითარების სწორედ მიმდინარე ეტაპზე დატანებულ ორნამენტს (დეკორს) დღეს ნაკლები როლი ეკისრება, მის ისტორიულად ჩამოყალიბებულ ფორმებს სულ უფრო იშვიათად იყენებენ, მაგრამ ამის საპირისპიროდ მზარდი მნიშვნელობა ენიჭება შენობის ერთგვარად გამსხვილებულ მორთვას -- ბუნებრივი თუ ხელოვნურად ჩამოყალიბებული მოტივების გამოყენებას შენობის მთლიანი მასის გადაქცევას მნიშვნელობის გადამტანად და მის საბოლოოდ სახეცვლილ დეკორად გარდაქმნას. განხილულია დეკორის მატერიალური გამოხატულების --ორნამენტის ცნების მიგრაცია მისი ტრადიციული გაგების ფარგლებს გარეთ -- ფორმასა და შენობის სტრუქტურულ ჩარჩოში -- და ორნამენტის მასშტაბის თანდათანობით ზრდა იქამდე სანამ მან მთელი შენობა არ მოიცვა . შენობამ საკუთარ თავზე გადმოიბარა ორნამენტის, როგორც კომუნიკაციის საშუალების როლი.

მოყვანილია მსოფლიოს მიმდინარე არქიტექტურაში ცნობილი მაგალითები და მათი შემოკლებული ანალიზი.

პროფ. ნინო ჩაჩავა

9. კვლევის შედეგების კომერციალიზაციის პოტენციალი			
№	კვლევის შედეგის/პროდუქტის დასახელება	კომერციული დანიშნულება და პერსპექტივა	შენიშვნა (არსებობის შემთხვევაში)
1	Leavable cities investment program. Concept Design and Feasibility Study for the Development of Superblocks of Tbilisi	გრანტი 2022-2023 ტურიზმისა და ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა, ინფრასტრუქტურული ანალიზისა და მობილობის ცონცეპტის შემოთავაზების გზით	არქიტექტორი, მკვლევარი, ექსპერტი. საერთაშორისო პროექტი. მონაწილე ქვეყნები - საფრანგეთი, ესპანეთი, საქართველო
2	3D ლაზერული სკანირების როლი კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნებაში	გამოყენების სფეროები; ტურიზმი, მუზეუმები, კონსტრუქციული დაზიანებების მონიტორინგი, რესტავრაციის სფეროში. გელათისა და ვარძიის ფრესკების რესტავრაციისას გამოყენებული იყო 3D ლაზერული სკანირების მასალები.	კვლევით-პრაქტიკული სამუშაო. ვარძიის, გელათისა და კავკასიუმების ციხე-სიმაგრის სკანირების მეთოდებისა და მიღებული ინფორმაციის გამოყენების სფეროების კვლევა.
3			

10. საექსპერტო მოღვაწეობა (არსებობის შემთხვევაში)			
№	საექსპერტო აქტივობის სახე	სამუშაოს დამკვეთი (მომსახურების მიმღები) ორგანიზაცია	სამუშაოს დაწყებისა და დასრულების თარიღი
1	გამოცემა Copernic reviewer, რევიუერი	სტატიების შეფასება	
2	ურბანული კვლევები	სუპერბლოკების პროექტი	2022-2023
3			

11. ახალგაზრდა მეცნიერთა სამეცნიერო მუშაობის ხელშეწყობა;		
№	აქტივობის სახე	მონაწილე ახალგაზრდა მეცნიერთა რაოდენობრივი მაჩვენებელი
1	თამარ ხოშტარასთან ერთად ერთობლივი სამუშაოების წარმოება ურბანული ტერიტორიის სეისმური რისკის კვლევის საკითხებში.	1
2		
3		

12. სამეცნიერო ნაშრომების და მკვლევართა სამეცნიერო პროდუქტიულობის მაჩვენებელი							
სამეცნიერო გამოცემები რომელიც, ინდექსირებულია Web of Science, Scopus, Google Scholar- ის და სხვ. ბაზაში							
№	ავტორი/ავტორები	ნაშრომის სახელწოდება	სამეცნიერო გამოცემები და ნომერი/ტომი; წელი; გამომცემლობა, URL	Web of Science	Scopus	Google Scholar	Research Gate
1						Citation 107; h-index 3; i10 3	
2	Tomas Luhmann, Maria Chizhova, Denys Gorkovchuk, Heidy Hastedt, Nino Chachava, Nana Lekveishvili	Scientific paper - COMBINATION OF TERRESTRIAL LASERSCANNING, UAV AND CLOSE-RANGE PHOTOGRAMMETRY FOR 3D RECONSTRUCTION OF COMPLEX CHURCHES IN GEORGIA	Proceedings of 2019 – 2nd International Conference of Geomatics and Restoration			Cited by 60	Cited by 60
3	Nino Chachava ¹ [0000-0003-1987-5758], Malkhaz Lekveishvili ² [0000-0002-6626-5648], Giorgi Mikadze ³ [0000-0002-7667-7750], Nikoloz Lekveishvili ⁴ [0000-0003-0342-3541-5461], Giorgi	The Role of 3D Laser Scanning in Historic Bulding Stock Analysis and its Conceptual Development by the Method of Twinning Adaptation	Proceedings of the 23rd International Conference (RelStat'23)		V		

	Sulashvili ⁵ [0000-0001-5194-3541] and Vazha Sulashvili ⁶ [0000-0002-9400-2650]					
	TK Khoshtaria, NT Chachava	Prospects of ecotourism development in recreation areas of South Georgia TK Khoshtaria, NT Chachava	Annals of Agrarian Science https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1512188717300970		Cited by 43	Cited by 43

#	სამეცნიერო შრომების დასახელება	გამომცემლობა, ჟურნალი (ნომერი, წელი) ან საავტორო მოწმობის ნომერი	ნაბეჭდილი შრომის გვერდების რაოდენობა	ავტორის გვარი
1	2	4	5	6
1.	Proportion & Urbanism & Environment,	Book, ISBN 978-989-97265-2-9, Publish house "ArchiBooks Lisbon, November 2017	141, [3] pLink persistence: http://id.bnportugal.gov.pt/bib/bibnacional/1988554	Edited by Antonio Castelbranco & Oksana Turchanina
2.	Urban Settlements Branding Issue as an Important Part of the Tourism Cluster Development in the Case of Samtskhe-Javakheti	GTU Business Engineering Journal N4, ISSN 2016. (English) https://drive.google.com/file/d/0B3PZSQNPT43SYks0Y3o1T254YXc/view	pp.43-46	N. Chachava, T. Khoshtaria
3.	Opportunities for Health-Care Tourism Development in Tourism	Moambe Georgian Business Academy Journal. ISSN 2233-3606,	გვ.58-61	T. Khoshtaria, N. Chachava

	and Recreation Cluster (Case of South Georgian Resorts), (English).	Tbilisi 2016		
4.	Green for commons: paths of development in Hungary, Germany and Georgia	Greenways and Landscapes in Change - Proceedings of 5th Fábos Conference on Landscape and Greenway Planning (Budapest, 30 June, 2016) , volume 1 , ISBN 978-963-269-548-8. Scent Istvan University, Department of Landscape Planning and Regional Development/UMASS AMHERST, University of Massachusetts Amherst University of Landscape Architecture and Regional Planning, Budapest 2016. https://sites.google.com/site/fabos2016/publication	pp.87-95	Viktória Csizmadiáné Czuppon, Nino Chachava, Gudrun Nahrendorf, Andrea Malerba, Andrea Pizzato..
5.	The planning of urban green areas and its protective importance in resort cities (case of Georgian resorts).	Open Access funded by Agricultural University of Georgia. https://doi.org/10.1016/j.aasci.2017.05.009. Under a Creative Commons license http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1512188717300520	217-223	T.K. Khoshtaria, , N.T. Chachava
6.	ურბანული სივრცის მდგრადი განვითარების პრობლემები საქართველოში (ქართ, GEORGIAN)	ელექტრონული სახელმძღვანელო. ინგლისურ-ქართულ ენოვანი. სტუ-ს გამომცემლობა, საგრანტო პროექტის „განათლების რეფორმა ცოდნის საერთაშორისო გაცვლის საშუალებით“ ფარგლებში. 350 გვ. თბილისი, 2017. სტუ-ს კუტერი-CD-4666 http://www.gtu.ge/publishhouse	290გვ.	ვლადიმერ ვარდოსანიძე, თენგიზ მახარაშვილი, ზურაბ ლაოშვილი, ნინო ჩაჩავა, ნინო ფაილოძე Vladimer Vardosanidze, Tengiz Makharashvili, Zurab Laoshvili, Nino Chachava, Nino Pailodze
7.	ურბანული სივრცის მდგრადი განვითარების პრობლემები საქართველოში The Problems of Urban Environment Sustainable	სახელმძღვანელო. ინგლისურ-ქართულ ენოვანი. სტუ-ს გამომცემლობა, საგრანტო პროექტის „განათლების რეფორმა ცოდნის საერთაშორისო გაცვლის საშუალებით“ ფარგლებში. 350 გვ.	290გვ.	ვლადიმერ ვარდოსანიძე, თენგიზ მახარაშვილი, ზურაბ ლაოშვილი, ნინო ჩაჩავა, ნინო

	Development in Georgia (ინგლისურად, in English)	თბილისი, 2017. სტუ-ს კეტერი-711.1(02)/1. http://www.gtu.ge/publishhouse Publishing House ISBN 978-9941-20-954-3, “Technical University”, 2017		ფაილოძე Vladimer Vardosanidze, Tengiz Makharashvili, Zurab Laoshvili, Nino Chachava, Nino Pailodze
8.	ტურისტულიკლასტერის 6 შექმნასამცხე- ჯავახეთში - საკვანძოქალაქების (დასახლებების) მარკეტინგი (ბრენდინგი) Creation of Touristic Cluster in Samtske- javakheti for marketing (Branding) of Main Cities, settlements.	სამეცნიერო -ტექნიკური ჟურნალი N5 ISSN 2233-3266ქართვლოს. http://gtu.ge/Arch/Pdf/2015%20celi%20gamocema.pdf Modern problems of Architecture and Town Planning - Scientific and Technical Magazine N5 ISSN 2233-3266 (Georgian) pp	გვ. 104- 113..	ნ. ჩაჩავა თ. ხოშტარია N. Chachava, T. Khoshtaria
9.	ბიზნეს მოდელი - საინფორმაციო- საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები და თამაშები ეკო ტურიზმის სწავლებაში	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „გლობალიზაცია და ბიზნესის თანამედროვე გამოწვევები“ 25-26 მაისი, 2018. თბილისი, http://www.gtu.ge/publishhouse	გვ. 189- 194	ი. მოსაშვილი. თ. ლომინაძე, ელმო დე ანგელის, ნ.ფაილოძე, ნ. ჩაჩავა
10.	სტუმარმასპინძლობის სტრუქტურული თავისებურებანი და მათი ზეგავლენა ტურიზმის განვითარებაზე	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „გლობალიზაცია და ბიზნესის თანამედროვე გამოწვევები“ 24-25 მაისი, 2019. თბილისი, http://www.gtu.ge/publishhouse	გვ. 422- 426	ჩაჩავა ნინო, ფაილოძე ნინო, ცუპონი ვიქტორია, გუდრუნ ნაჰრენდორფი, ხოშტარია თამარი
11.	University role in International projects and importance of ECOMODE project in development of cooperation between tourism and educational sector	XIII International Scientific Conference-2019 „AUTHORITY AND SOCIETY – 2019“ Tbilisi. 25.10.2019	209-213	Beáta Fehérvölgyi, RusudanKutateladze, Viktória, Csizmadiané Czuppon, Nino Chachava, Nino Pailodze
12.	Scientific paper - COMBINATION OF TERRESTRIAL LASERSCANNING, UAV AND CLOSE-RANGE	2019 – 2nd International Conference of Geomatics and Restoration, 8–10 May 2019, Milan, Italy - The International Archives of the Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial	753 - 761	Tomas Luhmann, Maria Chizhova, Denys Gorkovchuk, Heidy Hastedt, Nino Chachava, Nana

	PHOTOGRAMMETRY FOR 3D RECONSTRUCTION OF COMPLEX CHURCHES IN GEORGIA	Information Sciences, Volume XLII-2/W11, 2019 GEORES. DOI: 10.5194/isprs-archives-XLII-2-W11-753-2019 License CC BY 4.0 . https://www.researchgate.net/publication/332895153_COMBINATION_OF_TERRESTRIAL_LASERSCANNING_UAV_AND_CLOSE-RANGE_PHOTOGRAMMETRY_FOR_3D_RECONSTRUCTION_OF_COMPLEX_CHURCHES_IN_GEORGIA		Lekveishvili
13.	მწვანე არქიტექტურის როლი სტუმარმასპინძლობის ინდუსტრიაში The Role of Green Architecture in the Hospitality Industry	არქიტექტურისა და ქალაქთმშენებლობის თანამედროვე პრობლემები, სამეცნიერო-ტექნიკური ჟურნალი № 12, ISSN 2233-3266. 2020 Modern problems of Architecture and Town Planning. Scientific and Technical Magazine. № 12, ISSN 2233-3266. 2020	75-84	ნ.ჩაჩავა, ნ. ფაილოძე, თ.ხოშტარია, კ. აბულაძე, ნ.ლევკვიშვილი, გ.ნაპრენდორფი Chachava N., Pailodze N., Khoshtaria T., Abuladze K., Lekveishvili N., Nahrendorf G
14.	მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებში ეკო-ინოვაციური კოლაბორაციის ურთიერთდახმარების პრინციპები THE PRINCIPLES OF MUTUAL BENEFIT OF ECO-INNOVATIVE COLLABORATION IN SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „გლობალიზაცია და ბიზნესის თანამედროვე გამოწვევები“ 24-25 მაისი, 2020. თბილისი, Problems of Architecture and Urban Planning Today.	279-284	ბიატა ფეჰერვოლგი, ქუთათელაძე რუსუდან, ვიქტორია ცუპონი, ჩაჩავა ნინო, ფაილოძე ნინო Beáta Fehérvölgyi, Kutateladze Rusudan, Viktória Csizmadiáné Czuppon, Chachava Nino, Pailodze Nino
15.	ფოთი - ქალაქი და მისი უხილავი ღირებულებები Poti - a city and its invisible values	არქიტექტურისა და ქალაქთმშენებლობის თანამედროვე პრობლემები სამეცნიერო-ტექნიკური ჟურნალი № 17, 2022 ISSN 2233-3266 DOI: https://doi.org/10.36073/2233-3266	151-163	ჩაჩავა ნ., გერსამია ლ. Chachava N., Gersamia L.

16.	კომუნიკაციის თანამედროვე ციფრული სისტემების მნიშვნელობასაწვდომ პროცესის განვითარებაში Issues of modern communication systems in the development of the teaching-learning process.	არქიტექტურისა და ქალაქთმშენებლობის თანამედროვე პრობლემები სამეცნიერო-ტექნიკური ჟურნალი № 17, 2022 ISSN 2233-3266 DOI: https://doi.org/10.36073/2233-3266	137-155	ჩაჩავა ნ., აბულაძე გ., ფაილოძე ნ., ლევკეიშვილი ნ., მესხი Chachava N., Abuladze G., Pailodze N., Lekveishvili N., Meskhi M.
17.	კომუნიკაციის თანამედროვე ციფრული სისტემების მნიშვნელობა საწვდომ პროცესის განვითარებაში. Issues of modern communication systems in the development of the teaching-learning process	ქალაქთმშენებლობის თანამედროვე პრობლემები სამეცნიერო-ტექნიკური ჟურნალი Modern problems of Architecture and Town Planning. Scientific-technical journal. № 18, 2023 ISSN 2233-3266 DOI: chrome- extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefi ndmkaj/ https://old.gtu.ge/Arch/Resources/jurnali%20nomeri%2018%20-%202023.pdf	161-173	ჩაჩავა ნ., აბულაძე გ., ფაილოძე ნ., ლევკეიშვილი ნ., მესხი Chachava N., Abuladze G., Pailodze N., Lekveishvili N., Meskhi M.
18.	კავკასიელების ციხე - 3D ლაზერული სკანირების როლი კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნებაში	VIII საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია ნციისკრებულ Abstracts of 8th International Scientific Conference Archival Studies, Source Studies – Trends and Challenges file:///D:/Books/our%20books/arqivis% 20konferencia%202023.pdf		მალხაზ ლევკეიშვილი, გიორგი მიქაძე, ნინო ჩაჩავა.
19.	The Role of 3D Laser Scanning in Historical Building Stock Analysis and its Conceptual Development by the Method of Twinning Adaptation	Proceedings of the 23rd International Conference (RelStat'23)		Nino Chachava ¹ [0000- 0003-1987-5758], Malkhaz Lekveishvili ² [0000-0002- 6626-5648], Giorgi Mikadze ³ [0000- 0002-7667-7750], Nikoloz Lekveishvili ⁴ [0000-0003- 0342-3541-5461], Giorgi Sulashvili ⁵ [0000-

				0001-5194-3541] and Vazha Sulashvili ⁶ (0000-0002-9400-2650]
--	--	--	--	---

13. სამეცნიერო ერთეულში დასაქმებულ მკვლევართა სამეცნიერო პროდუქტიულობის მაჩვენებელი (ციტირების ინდექსის საფუძველზე)

№	სახელი და გვარი	Web of Science		Scopus		Google Scholar		Research gate	
		ციტირების ინდექსი	h -ინდექსი	ციტირების ინდექსი	h -ინდექსი	ციტირების ინდექსი	h -ინდექსი	ციტირების ინდექსი	h -ინდექსი
1		107	3	107	3	107	3	107	3
2									
3									

ხელმძღვანელი პირის ხელმოწერა

პროფესორი /ნინო იმნაძე/

წარმოდგენის თარიღი /27/დეკემბერი/2023წ./